

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ.....

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am sorry there has been some delay, but this matter was brought to the notice of Government only in the month of October 1963. Now we shall see that this is paid. There are certain technical difficulties.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಆಯುರ್ವೇದ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗಳು ಹಿಂದಿದ್ದು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಆಯುರ್ವೇದ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅರ್ಧಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Grants towards the construction of Houses for Harijans.

Q.—299. Sri R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is not a fact that they are giving Rs. 400 as grant towards construction of houses for Harijans ;

(b) whether they intend to give this amount to Harijans and Scheduled Tribes through House Building Co-operative Societies by way of subsidy and loan ?

A.—Sri K. PRABHAKAR (Deputy Minister for Social Welfare) [on behalf of SMT. YASHODARA DASAPPA (Minister for Social Welfare)].—

(a) Yes. This was discontinued with the commencement of the III Plan.

(b) No. The Government of India is not agreeable to the revival of the old Subsidised Housing Scheme.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನ್ ಆಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 1959 ರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಅರ್ಧಾಂತಕವಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಅರ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರ ತೀರ್ಮಾನವು ಮನೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರದ ಕಮಿಟಿಮೆಂಟನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—Do Government know that the Government of India is giving subsidy for the Subsidised Housing Scheme in the other States of the country ?

Sri K. PRABHAKAR.—In other parts of the country it is in vogue.

Sri G. DUGGAPPA.—Why is it not in vogue here ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಬ್‌ಸಿಡೆಸ್ಡ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಅರ್ಧವಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೆ, ಹೀಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಇವೆ, ಸಬ್‌ಸಿಡೆಸ್ಡ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ. ಅರ್ಧವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15-16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈಗ ಆಗಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ; ಇಂದಿಯಾ ಸರಕಾರದವರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರಕಾರ ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1953-59 ರಲ್ಲಿ 800 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ, 400 ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ, ಇದು ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ನೀತಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೂ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ಬೆಳಗಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1958 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 800 ರೂ. ಸಾಲ ಮತ್ತು 400 ರೂ. ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ 800 ರೂ. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡಲು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅದು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು, ಹೈದರಾಬಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಈ ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡೈಜ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ.—ಸಬ್‌ಸಿಡೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಮರ್ಥ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಅರ್ಧ ಸಹಿವರು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲೈಫ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಆಶೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಹರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವೇಗವಿಂದ ನಡೆದರೆ 60 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀರಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಸಾ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಹಣ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಲು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಮನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾನೂನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ? ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು 15 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. 15 ಲಕ್ಷ ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅದು ಅಪ್ರಾಕ್ಟಿಮೇಟ್ ರಫ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಒಂದು ಮನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ 400 ರೂ. ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ 25 ರೂ. ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಆದರೆ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳೂ ಅಪೂರ್ಣ ಮನೆಗಳೇ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 15-16 ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅದೊಂದು ಬೃಹದಾಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲುಗಳು ಸಾಲದು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I seek the protection of the Chair. He is holding the paper weight in his hand. I do not know whom he is going to hit. Please ask him to keep it on the table.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member wants his head to be safe, let him put it below the desk.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಗೋಸ್ಕರ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೊಂದು ಆಗಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದ್ದಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—That is remotely relevant. If the reply is to be exhaustive then there will be no time left for further supplementaries.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Inclusion of Banajar Community in the list of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

*Q.—316. Sri M. N. KRISHNA SINGH (Jagalur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Banajar Community (i.e., Lambanis) has been included in list of Scheduled Castes or Scheduled Tribes, Girijans;

(b) whether any separate survey has been made regarding the population and the customs of the people of this community;